

BESLUIT WET NATUURBESCHERMING VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN
GELDERLAND

Wnb hfdst 2 gebieden

Artikel 2.7 lid 2 en 3, artikel 2.8 lid 3 en lid 9 en artikel 1.13 Wet natuurbescherming en artikel 2.7
Besluit natuurbescherming

Datum besluit : 7 maart 2017

Onderwerp : Wet natuurbescherming - 2015-012847 - gemeente Ede

Activiteit : het wijzigen van een rundveehouderij aan de Ruitenbeekweg 18, 6741 HC
te Lunteren

Verlenen/weigeren : verlenen vergunning

Aanvrager : Maatschap W.J. en A. van Maanen

Zaaknummer : 2015-012847

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van Maatschap W.J. en A. van Maanen, Ruitenbeekweg 18, 6741 HC te Lunteren, hierna te noemen aanvrager, van 24 september 2015 om een vergunning in het kader van de Wet Natuurbescherming, hierna de Wnb.

Aanvraag en procesverloop

De aanvraag voorziet in een wijziging ten opzichte van het feitelijk gebruik, in de referentie periode 1 januari 2012 tot 1 januari 2015. Uit de berekeningen volgt dat de effecten op het Natura 2000-gebied Veluwe het grootst zijn.

Op 20 oktober 2015 hebben wij de aanvrager bij brief om aanvullende stukken verzocht. De aanvullende stukken zijn op 21 oktober 2015 ontvangen. Na ontvangst van de aanvullende gegevens was de aanvraag ontvankelijk en op deze datum is de aanvraag dan ook ingeboekt in AERIUS Register.

Deze aanvraag is nog niet getoetst aan het soortendeel van de Wet natuurbescherming. Mogelijk is hier ook nog een ontheffing nodig van de verbodsbepalingen voor beschermde soorten uit de Wnb. Indien dit het geval is, dient de aanvrager deze ook bij de provincie aan te vragen.

Het ontwerpbesluit heeft gedurende zes weken ter inzage gelegen. Wij hebben binnen deze termijn zienswijzen ontvangen van Coöperatie Mobilisation for the Environment U.A. (MOB) te Nijmegen en Vereniging Leefmilieu te Nijmegen.

Op deze vergunningaanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

Besluit

Gedeputeerde Staten van Gelderland;
Gelet op artikel 2.7 lid 2 en 3, artikel 2.8 lid 3 en lid 9 en artikel 1.13 Wet natuurbescherming en artikel 2.7 Besluit natuurbescherming;

HEBBEN BESLOTEN

Maatschap W.J. en A. van Maanen een vergunning conform de beschrijving in de aanvraag te **verlenen** onder de volgende voorschriften:

1. Deze vergunning met de bijbehorende AERIUS Register-bijlage (bijlage 1) met kenmerk 2EpE7f3Gq5 dient op het bedrijf aanwezig te zijn.
2. Het gedeelte van de activiteit waarvoor ontwikkelingsruimte is uitgegeven dient conform de provinciale beleidsregel, binnen twee jaar te zijn gerealiseerd.

Bepalen vergunningplicht en bevoegd gezag

Uit de bij de aanvraag ingediende AERIUS-berekening van de beoogde situatie volgt dat er gebieden zijn waar de depositie boven de grenswaarde ligt. De AERIUS-verschilberekening is opgenomen in bijlage 1. Hierin staan alle gebieden vermeld met een depositie boven de 0,05 mol/ha/jaar.

Beoordeling van de aanvraag

Gelderse Beleidsregels

Gedeputeerde Staten van Gelderland hebben voor het toedelen van de vrij beschikbare ontwikkelingsruimte (segment 2) aan projecten en andere handelingen beleidsregels vastgesteld.

Provincies hebben een gezamenlijke set van beleidsregels vastgesteld voor de verdeling van de vrij beschikbare ontwikkelingsruimte. Deze hebben tot doel om de toedeling ontwikkelingsruimte eenvoudig en eerlijk uit te voeren. Verder voorkomen deze regels dat enkele aanvragers in één keer de beschikbare ontwikkelingsruimte verbruiken. Bovendien moeten ze voorkomen dat er ongelijkheid ontstaat tussen provincies.

Aanvragen worden getoetst aan de volgende beleidsregels:

1. Per PAS-programmaperiode wordt bij een toestemmingsbesluit aan een activiteit niet meer dan 3 mol stikstof per hectare per jaar aan ontwikkelingsruimte toegedeeld. Voor landbouw, industrie, infrastructuur of voor het gebruik van gemotoriseerd voertuigen voor wedstrijden geldt deze waarde in cumulatie met eerdere gemelde of vergunde activiteiten voor hetzelfde bedrijf binnen één PAS-programmaperiode.
2. De activiteit, waarvoor ontwikkelingsruimte is toegedeeld, moet binnen twee jaar zijn gerealiseerd. Daarbij geldt als starttijdstip de datum waarop het besluit onherroepelijk is geworden.
3. Voor de toedeling van ontwikkelingsruimte geldt de volgorde van ontvangst van een volledige en ontvankelijke aanvraag. Bij binnenkomst via de post geldt het tijdstip van 12.00 uur.

De aanvraag past binnen de voornoemde beleidsregels en is derhalve ter toetsing aangeboden aan AERIUS Register.

Voor dit bedrijf is niet eerder een vergunning danwel een verklaring van geen bedenkingen (hierna vvgb) op grond van de Wnb (voorheen Nbw 1998) verleend.

In onderstaande tabel wordt de beoogde situatie weergegeven. Deze komt overeen met situatie 2 in de bijgevoegde AERIUS-berekening.

Tabel 1 beoogde situatie

Diersoort	RAV-code	Aantal
Melkkoeien	A1.100	150
Fokstieren	A7.100	1
Vleeskalveren	A4.100	700
Jongvee	A3.100	118
Vleesstieren	A6.100	30

Vaststellen van de feitelijk door de bestaande activiteit veroorzaakte stikstofdepositie

Artikel 5, vijfde en zesde lid van de Regeling PAS vormt de grondslag voor de bepaling van de feitelijk veroorzaakte stikstofdepositie. Dit betreft de stikstofdepositie die in de periode van 1 januari 2012 tot en met 31 december 2014 ten hoogste werd veroorzaakt als gevolg van hetgeen daadwerkelijk plaatsvond binnen de kaders van een omgevingsvergunning voor een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onderdeel e of i van de Wet algemene bepaling omgevingswet of een vergunning of melding krachtens de Wet milieubeheer of Hinderwet. Deze feitelijke situatie van het bedrijf waarop de aanvraag van toepassing is, is op basis van de gecombineerde opgave 2014 (mei-telling aangetoond).

Omdat de feitelijke situatie hoger was dan de milieuvergunde situatie op 1 januari 2015 is in de bijgevoegde AERIUS-berekening uitgegaan van de milieuvergunde situatie.

Deze komt overeen met situatie 1 in de bijgevoegde AERIUS-berekening.

Vaststellen overige effecten

Gezien de afstand tot het Natura 2000-gebied zijn er naast de effecten van stikstof geen andere effecten op het Natura 2000-gebied.

Zienswijzen

1. In de afgelopen jaren zijn door u vele vergunningen verleend voor veehouderij, waarbij een toename van stikstofdeposities wordt toegestaan. U meent dit te kunnen verantwoorden met verwijzing naar de Programmatische Aanpak Stikstof. Daarbij stelt u dat zeker zou zijn gesteld dat ondanks de toename op bedrijfsniveau per saldo geen toename optreedt bij de betrokken natuurwaarden. Dit is onjuist.

Reactie: De PAS-maatregelen zorgen er inderdaad voor dat er ontwikkelruimte is, waardoor een aantal economische initiatieven uitgevoerd kunnen worden. De vergunning is verleend conform de wettelijk vastgestelde PAS-methodiek.

2. Deposities, onzekere afname versus zekere toename, ontwikkelingsruimte U stelt dat het totaal van binnenlandse en buitenlandse deposities voldoende nauwkeurig in een rekenmodel is gevat (AERIUS), en alle mutaties in deposities door uitbreiding of afname berekend kan worden. U meent dat de deposities dermate zeker afnemen dat u nieuwe toenames kunt toestaan. U stelt dat er een serie bronmaatregelen zijn getroffen. Een deel van de veronderstelde depositieafname kan naar uw oordeel worden benut om voor een groot aantal projecten depositietoenames toe te staan. U noemt dat 'ontwikkelingsruimte'. De depositieafname is voor een wezenlijk deel afhankelijk van in de toekomst te nemen besluiten en in de toekomst te verwerkelijken overeenkomsten. U rekent op een zekere afname, zonder dat die afname voldoende is gewaarborgd.

Eén van de bronmaatregelen in de PAS is vastgelegd in een overeenkomst tussen LTO c.s. over toepassing van voeren managementmaatregelen. Het zou hier gaan om vrijwillig te treffen maatregelen. Implementatie van deze maatregelen lijkt niet/onvoldoende verzekerd.

En, u rekent op reductie als gevolg van de aanscherping van de emissiewaarden voor ammoniak uit stallen bij nieuwbouw, uitbreiding bestaande stallen of vernieuwing stalvloer. Die maatregelen hebben dus alleen effect bij uitbreiding/nieuwvestiging van veehouderijen (of evt. vernieuwing bestaande stallen). Betwijfeld wordt of hiermee wel de gewenste emissiereductie wordt gerealiseerd. Voor een groot deel zullen die maatregelen gecombineerd worden met uitbreiding veestapel waardoor er netto geen toename van stikstof is (intern salderen). U rekent voor een deel op reductie die geen plaats zal hebben. Voorts geldt dat deze maatregel nog niet van kracht is.

U heeft gerekend met een specifieke bijdrage vanwege autoverkeer. Een belangrijk deel van het beroepsmatige autoverkeer rijdt op diesel. Van die voertuigen is vast komen te staan dat de veronderstelde emissies ernstig zijn onderschat. De depositieberekening is gebaseerd op onjuiste uitgangspunten. Niet is verzekerd dat geen sprake is van dubbeltellingen door reeds genomen maatregelen. U voorziet een trendmatige afname door reeds ingezette bronmaatregelen. Ook zijn eerder reeds beheermaatregelen ingezet. Niet is zeker gesteld dat u veronderstelde reducties zowel meerekent in de autonome ontwikkeling als de PAS- maatregelen.

Uit onderzoek van Arcadis volgt dat bij de huidige veehouderijen veel 'onbenutte' ruimte zit in bestaande veehouderijen. Uit dit onderzoek is gebleken dat in grote delen van Nederland tot circa 40% van de ruimte in bestaande vergunningen niet is benut.

Daarmee is de veestapel met dat percentage uit te breiden zonder de noodzaak tot het doen van een verzoek tot wijziging c.q. uitbreiding van de milieu-/omgevingsvergunning

of milieumelding, dan wel het aanvragen een (gewijzigde) Nbw-vergunning. De PAS geeft geen duidelijkheid hoe hiermee wordt omgegaan.

Reactie: De zienswijze heeft geen betrekking op deze aanvraag, maar richt zich tegen de wettelijk vastgestelde PAS-methodiek.

3. PAS-maatregelen: compensatie

De PAS omvat het nemen van meerdere beheermaatregelen per Natura 2000 zone, kennelijk bedoeld als compensatie voor het toestaan van bedrijfsdepositietoenames. U meent dat met die maatregelen sprake is van mitigatie. Echter, u kunt uitsluitend rekening houden met de in een project opgenomen maatregelen, voor zover daarmee wordt beoogd de eventuele schadelijke gevolgen, die rechtstreeks uit het betreffen de project voortvloeien, te voorkomen of te verminderen. Met maatregelen die in een project worden opgenomen om de schadelijke gevolgen van het project te compenseren, mag daarentegen géén rekening worden gehouden. Reeds uit het gegeven dat die maatregelen in de toekomst plaats hebben volgt reeds dat geen sprake is van het voorkomen of verminderen van schadelijke gevolgen, die rechtstreeks uit het betreffen de project voortvloeien. Voorts geldt dat de zekerheid ontbreekt dat uitvoering van de compensatiemaatregelen onvoldoende zijn geborgd.

Reactie: De vergunning is verleend conform de wettelijk vastgestelde PAS-methodiek.

4. Externe saldering

Met de PAS is geen sprake van een representatieve depositiemutatie-administratie, aangezien het niet alle mutaties beheerst sinds de inwerkingtreding per 1 juli 2015. Immers, er zijn nadien nog een groot aantal vergunningen verleend met zowel interne als externe saldering. En, de Nb-wet staat met artikel 19kr onverminderd externe saldering toe. De situatie is vergelijkbaar met de introductie van een nieuwe munteenheid, maar de oude munteenheid niet volledig waardeloos wordt verklaard. Uw depositie-administratie is niet hermetisch en daarmee niet representatief voor de werkelijk optredende wijzigingen.

Reactie: Bij deze PAS-aanvraag is geen sprake van externe saldering.

5. Beperkte planduur versus voor onbepaalde tijd verleende vergunningen

Onomstreden wordt met de PAS voor een groot aantal natuurgebieden niet de noodzakelijke stikstofreductie gerealiseerd die nodig is voor een gunstige staat van in standhouding om de aanwezige natuurwaarden. De planperiode van de PAS omvat drie planperiodes van zes jaar. In 2023 wordt op veel plaatsen de kritische depositiewaarde nog overschreden. Echter, er zijn - en worden - talloze vergunningen verleend voor stikstofdeposities voor onbepaalde tijd. De werkingsduur van de vergunningen is niet ook beperkt tot 18 jaar.

Reactie: De vergunning is verleend conform de wettelijk vastgestelde PAS-methodiek.

6. Leefgebieden van soorten

De leefgebieden van soorten zijn gedeeltelijk aan te merken als stikstofgevoelig. Een deugdelijke leefgebiedenkaart ontbreekt. U heeft nagelaten vast te stellen waar deze soorten leven, met als gevolg dat u niet kan vaststellen of bij die leefgebieden al dan niet een depositietoename optreedt bij het uitgeven van ontwikkelingsruimte.

Reactie: U heeft niet aangegeven welke soorten en welke gebieden. Deze zienswijze leidt niet tot een aanpassing van het ontwerpbesluit. In de gebiedsanalyses worden de effecten op leefgebieden van soorten beschreven.

7. Referentiedata

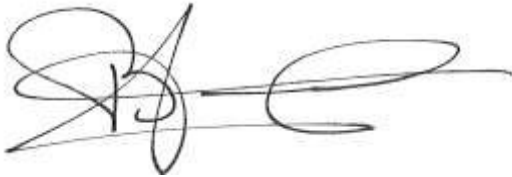
U meent een voldoende passende beoordeling te hebben gemaakt waarbij u heeft beoordeeld of ten opzichte van de geldende referentiedata (afhankelijk van aanmelden of aanwijzing gebied waaronder 1994, 1997, 2000, 2004) zekerheid is verkregen dat geen significant negatieve effecten optreden. Dat betekent dat u heeft moeten kunnen vaststellen wat de legaal opgetreden achtergronddepositie is geweest bij voor elk van die gebieden geldende referentiedatum. Dit omvat ook de emissies vanwege het beweiden en bemesten. Herhaaldelijk heeft het bevoegde gezag bij de bestuursrechter verklaard niet over historische informatie op bedrijfsniveau te beschikken om de legaal optredende emissies vanwege het beweiden en bemesten te kunnen vaststellen. Daaruit volgt dat u essentiële informatie mist om de legale emissies en deposities vanwege het beweiden en bemesten, en niet in staat bent om in de passende beoordeling te concluderen dat ten opzichte van de geldende referentiedata geen significant negatieve effecten optreden.

Reactie: Uit de PAS systematiek volgt dat er uitgegaan dient te worden van de referentie van de actuele situatie in de periode van 1-1-2012 tot 1-1-2015. De passende beoordeling onder de PAS bestaat uit de gebiedsanalyse en het maattegelenpakket hieruit volgt dat er geen significant negatieve effecten zijn, omdat positieve effecten groter zijn dan de beschikbare ontwikkelruimte.

Conclusie

Uit de Register-bijlage (zie bijlage 1) blijkt dat er voldoende ontwikkelingsruimte beschikbaar is om de aangevraagde situatie te verlenen. Er is voor onderliggende aanvraag ontwikkelingsruimte vastgelegd in AERIUS Register. De vergunning kan worden verleend.

Namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

H. Boerdam

Beroep

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na de dag waarop het besluit ter inzage is gelegd hiertegen beroep instellen bij de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem). Zij die partij zijn in de hoofdzaak kunnen bij de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem) een verzoek indienen om een voorlopige voorziening te treffen.

Voor het behandelen van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt griffierecht geheven. Over de hoogte en de wijze van betaling van het griffierecht kunt u informatie verkrijgen bij de rechtbank Gelderland, telefoonnummer (026) 359 20 00 of op www.rechtspraak.nl.

bijlage:

- Bijlage 1: AERIUS Register-bijlage (kenmerk: 2EpE7f3Gq5)